

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIKA KOSOVA – REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA SUPREME E KOSOVES
VRHOVNI SUD KOSOVA – SUPREM COURT OF KOSOVO

Na osnovu člana 26 stav 1 tačka 1.4 Zakona o Sudovima, Opšta sednica Vrhovnog suda Kosova, sazvana 1 decembar 2019 godine, većinom glasova donosi:

PRAVNO MIŠLJENJE

Odredba člana 64 st 1 u drugoj rečenici Zakonika pravde o maloletnicima (skr.ZPM) je u suprotnosti sa članom 68 st 2 ovog Zakonika, obzirom da se vaspitna mera tj.kazna prema maloletnicima ne može izricati rešenjem o obustavi postupka i kao takva biva neprimenjiva.

O b r a z l o ž e n j e

Vrhovni sud je dana 23 Sep 2020 godine primio zahtev za pravno mišljenje od sudija Osnovnog suda u Mitrovici, Pranvere Ademi i Gordane Virijević, kojim bi se objasnile nejasnoće koje postoje u stavu 1 člana 64 Zakonika pravde o maloletnicima (ZPM).

Naime, problem se pojavio kod značenja druge rečenice pomenutog stava gde se kaže da je jedna od mogućnosti da sudija ili sudsko veće za maloletna lica, može da **obustavi postupak ukoliko nadležni sudija smatra opravdanim izricanje neke mere ili kazne.**

Odredba člana 64 ZPM:

1. Kada sudija ili sudsko veće za maloletnike dobije predlog od državnog tužioca za maloletnike, on može da donese rešenje o odbacivanju predmeta ili o prosleđivanju predmeta drugom sudu, ako postoje uslovi predviđeni u odredbama Zakonika o krivičnom postupku i **obustavi postupak ukoliko nadležni sudija smatra opravdanim izricanje neke mere ili kazne.**

2. Ako sudija za maloletnike ne donese rešenje o odbacivanju predloga ili prosleđivanju predloga drugom sudu, on zakazuje sudski pretres u roku od 8 dana od primanja predmeta.

To znači, da nakon dobijanja predloga od državnog tužioca za izricanje kazne tj. vaspitne mere, sudija ili sudsko veće za maloletnike ima tri mogućnosti:

- A) Da odbaci predlog (npr. kada utvrdi da je izvršilac u vreme izvršenja krivičnog dela imao manje od 14 godina, kada je došlo do apsolutnog zastarenja od krivičnog gonjenja ili kada postoje druge smetnje predviđene u ZKPK);
- B) Da prosledi predlog drugom sudu (koji je nadležan u skladu sa čl.51 ZPM)
- C) U protivnom, on zakazuje sudski pretres.

Rečenica ‘ **obustavi postupak ukoliko nadležni sudija smatra opravdanim izricanje neke mere ili kazne**’ stvara nejasnoće i kao takva biva neprimenjiva iz sledećih razloga:

- Mera ili kazna se ne mogu izricati rešenjem kojim je postupak obustavljen.
- Mera ili kazna se ne mogu izricati bez prethodno obavljenog sudskog pretresa (čl.68 ZPM).

Ukoliko je namera zakonodavca bila da u slučajevima koji nisu oportuni da se maloletniku izrekne mera ili kazna (čl.68 st 2 ZPM) bez obavljenog sudskog pretresa, tada bi u gore citiranoj rečenici hvalila reč ‘**ne**’ pa bi u tom slučaju ona glasila ‘obustavi postupak ukoliko nadležni sudija **ne** smatra opravdanim izricanje neke mere ili kazne’.

Formulacija ovog člana, bez reči ‘ne’ jeste u suprotnosti sa odredbom člana 68 st 2 ZPM po kojem sudija ili sudsko veće maloletnika tokom pretresa obustavi postupak u slučajevima kada bi kod punoletnog lica doneta bila oslobađajuća ili odbijajuća presuda, ili kada bi se konstatovalo da nije oportuno niti u interesu maloletnika da mu se izrekne mera ili kazna.

Navedena odredba propisuje da obustava postupka prema maloletniku nije zbog oportuniteta, već je ona kao takva moguća isključivo nakon održanog sudskog pretresa.

Iz tih razloga se može reći da je odredba člana 68 st 2 ZPM jasna.

Odredba člana 64 st 1, druga rečenica ovog Zakonika za koju se s pravom kaže da je nejasna, obzirom da je ista u suprotnosti sa odredbom člana 68 st 2 ZPM, te se kao takva ne može primenjivati zbog svoje protivrečnosti, jer se mera ili kazna ne mogu izricati rešenjem kojim je postupak obustavljen.

Pravno mišljenje usvojeno na Opštoj sednici ovog Suda održanoj dana 01.12.2020.godine

266/2020
02/12/2020

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIKA KOSOVA – REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA SUPREME E KOSOVËS
VRHOVNI SUD KOSOVA – SUPREME COURT OF KOSOVO

Mbledhja e përgjithshme e Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës, në bazë të nenit 26 paragrafi 1 pika 1.4 të Ligjit për Gjykatat, më datë 01.12.2020, me vota unanime nxjerr këtë:

MENDIM JURIDIK

Dispozita e nenit 64.par.1.fjalja e dytë e Kodit të Drejtësisë për të Mitur (KDM), bie ndesh me dispozitën e nenit 68.par.2.të këtij Kodi dhe kanë kundërthënie mes vete, pasi që masa ose dënimi ndaj të miturit nuk mund të shqiptohen me aktvendimin me të cilin procedura pushohet dhe si e këtillë, nuk mund të aplikohet.

A r s y e t i m

Gjykata Supreme me datë 23 shtator 2020 ka pranuar kërkesë për mendim juridik nga Gjykata Themelore në Mitrovicë, përmes gjyqtareve Pranvera Ademi dhe Gordana Virijeviq, për të sqaruar paqartësitë lidhur me paragrafin 1 të nenit 64 të Kodit të Drejtësisë për të Mitur.

Çështja e cila është paraqitur si problematike është se çfarë domethënie ka fjalia e dytë në paragrafin 1 të nenit 64 të KDM, sipas së cilës, njëra prej mundësive është që gjyqtari për të mitur ose trupi gjykues për të mitur mundet që të **pushoj procedurën nëse gjyqtari kompetent e sheh të arsyeshme shqiptimin e ndonjë mase ose dënimi.**

Dispozita e nenit 64.të KDM është si në vijim:

1.Kur gjyqtari për të mitur ose trupi gjykues për të mitur merr propozim nga prokurori i shtetit për të mitur, ai mund të merr aktvendim për hedhjen e propozimit apo transferimin e çështjes në gjykatë tjetër, nëse ekzistojnë kushtet e parapara me dispozitat e Kodit të Procedurës Penale,

pushon procedurën nëse gjyqtari kompetent e sheh të arsyeshme shqiptimin e ndonjë mase ose dënimi.

2. Nëse nuk merret aktvendim për hedhjen e propozimit ose transferimin e çështjes në gjykatë tjetër, caktohet shqyrtimi gjyqësor brenda tetë (8) ditëve nga pranimi i propozimit.

Nga kjo del se gjyqtari për të mitur ose trupi gjykues për të mitur pasi e merr propozimin e prokurorit për shqiptimin e dënimit apo masës edukuese, ka tre mundësi:

- a) e hedh propozimin (p.sh. vërteton se kryesi në kohën e kryerjes së veprës penale ka qenë nën moshën 14 vjeç, është arritur parashkrimi absolut i ndjekjes penale ose ekzistojnë pengesat tjera të parapara me KPPK);
- b) e transferon çështjen në gjykatën tjetër (e cila ka kompetencë territoriale në bazë të nenit 51.të KDM);
- c) nëse nuk merr asnjë prej këtyre vendimeve, e cakton shqyrtimin gjyqësor.

Fjalja “*pushon procedurën nëse gjyqtari kompetent e sheh të arsyeshme shqiptimin e ndonjë mase ose dënim*” është e paqartë dhe nuk mund të aplikohet nga arsyet në vijim:

-masa ose dënim nuk mund të shqiptohen me aktvendimin me të cilin procedura pushohet;

-masa apo dënim nuk mund të shqiptohen pa mbajtur shqyrtimin gjyqësor (neni 68.i KDM)

Nëse intenca e ligjdhënësit ka qenë që në rastet kur nuk është oportune që të miturit t'i shqiptohet as masë e as dënim (neni 68.par.2.të KDM) dhe kjo të bëhet pa mbajtur shqyrtimin gjyqësor, atëherë në këtë fjali mungon fjala “nuk”, gjegjësisht të jetë: “*pushon procedurën nëse gjyqtari kompetent nuk e sheh të arsyeshme shqiptimin e ndonjë mase ose dënim*”.

Formulimi i këtij neni, pa fjalën “nuk”, është në kundërshtim me dispozitën e nenit 68.par.2.të KDM sipas së cilës gjyqtari për të mitur ose trupi gjykues për të mitur pushon procedurën në shqyrtimin gjyqësor në rastet kur te madhori, kishte për t'u marrë aktgjykim lirues apo refuzues si dhe kur konstatohet se nuk është oportune respektivisht në interesin më të mirë të miturit, t'i shqiptohet masë apo dënim.

Kjo dispozitë përcakton se pushimi i procedurës ndaj të miturit për shkak të jo oportunitetit, është i mundur por vetëm pas mbajtjes së shqyrtimit gjyqësor.

Andaj, dispozita e nenit 68.par.2. të KDM është e qartë.

Dispozita e nenit 64.par.1.fjalja e dytë të këtij Kodi, me të drejtë potencohet si një dispozitë e paqartë. Ajo bie ndesh me dispozitën e nenit 68.par.2.të KDM. Përveç kësaj, nuk

mund të aplikohet sepse ka kundërthënie me vete, pasi që masa ose dënimi nuk mund të shqiptohen me aktvendimin me të cilin procedura pushohet.

(Mendim juridik i miratuar në seancën e përgjithshme të Gjykatës Supreme, i mbajtur më 01.12.2020.)